

DECIZIE

22 februarie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Iulia Sîrcu
Sveatoslav Moldovan
Ion Druță
Maria Ghervas
Mariana Pitic

examinând, fără înștiințarea participanților la proces, recursul declarat de către Vignan Vladimir,

în pricina civilă a Întreprinderii Individuale "Lupușor Cristina" în proces de insolabilitate,

împotriva hotărârii Curții de Apel Chișinău din 30 septembrie 2016, prin care a fost aprobat Raportul final și bilanțul de lichidare a Întreprinderii Individuale "Lupușor Cristina", încetat procesul simplificat a falimentului, cu dispunerea lichidării și radierii Întreprinderii Individuale "Lupușor Cristina" din Registrul de stat al întreprinzătorilor individuali și considerate stinse creanțele neexecutate în procedura de lichidare a Întreprinderii Individuale "Lupușor Cristina" față de creditorii

c o n s t a t ă :

La 03 august 2015, ÎI "Lupușor Cristina" s-a adresat în instanța de insolabilitate cu cerere introductivă privind intentarea procesului de insolabilitate în privința sa, invocând drept temei incapacitatea de plată față de creditorii săi.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 18 august 2015, a fost admisă spre examinare cererea introductivă depusă de către ÎI "Lupușor Cristina".

Prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 01 septembrie 2015, a fost admisă cererea introductivă, constatată insolabilitatea debitorului și inițiată procedura simplificată a falimentului în privința ÎI "Lupușor Cristina", iar în calitate de lichidator fiind desemnat Bulgaru Igor. De asemenea, a fost obligat lichidatorul Igor Bulgaru să notifice toți creditorii ÎI "Lupușor Cristina" despre înregistrarea cererilor de validare a creanțelor în vederea întocmirii Tabelului definitiv a creanțelor; să facă un apel special în adresa creditorilor garantați și de a preciza neîntârziat bunurile asupra cărora dețin un drept de preferință până la 01 octombrie 2015; să verifice, să întocmească și să prezinte instanței de insolabilitate Tabelul definitiv al creanțelor și un raport amănunțit asupra cauzelor și împrejurărilor care au condus la insolabilitate, cu menținerea persoanelor cărora le-ar fi imputabile și premisele angajării răspunderii acestora în condițiile legii până la data de 19 octombrie 2015. Data ședinței de validare a creanțelor și prima adunare de raport fiind stabilită pentru data de 19 octombrie 2015.

La 19 octombrie 2015, lichidatorul ÎI ”Lupușor Cristina” – Bulgaru Igor a prezentat instanței de insolvență Tabelul definitiv al creanțelor creditorilor împotriva patrimoniului debitorului.

În cadrul ședinței de judecată speciale din 20 noiembrie 2015, instanța de insolvență a validat creanțele următorilor creditori: Vignan Vladimir cu suma de 111.423 lei cu titlu de creanță chirografară de rangul V; Roman Talmaci, executor judecătoresc, cu suma de 1340 lei cu titlu de creanță chirografară de rangul V; SRL ”Proiecttehservis” cu suma de 23.507 lei cu titlu de creanță chirografară de rangul V; ÎM ”Moldcell” SA cu suma de 119.502,46 lei cu titlu de creanță chirografară de rangul V.

La 24 martie 2016, lichidatorul Igor Bulgaru a prezentat instanței de insolvență Raportul final de activitate și bilanțul de lichidare a ÎI ”Lupușor Cristina”, invocând că debitorul nu dispune de active materiale, bunuri imobile, unități de transport, bunuri gajate, mijloace bănești, adică lipsește masa debitoare întru stingerea creanțelor, solicitând în acest sens încetarea procesului simplificat a falimentului, cu dispunerea radierii debitorului ÎI ”Lupușor Cristina”, c/f 1008600001271, cu sediul: MD-2075, mun. Chișinău, str. M. Sadoveanu, 26/2, ap.1, din Registrul de stat al întreprinzătorilor individuali.

Prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 30 septembrie 2016, a fost aprobat Raportul final și bilanțul de lichidare a ÎI ”Lupușor Cristina” c/f 1008600001271, cu sediul: MD-2075, mun. Chișinău, str. M. Sadoveanu, 26/2, ap.1, încetat procesul simplificat a falimentului, cu dispunerea lichidării și radierii ÎI ”Lupușor Cristina”, c/f 1008600001271, cu sediul: MD-2075, mun. Chișinău, str. M. Sadoveanu, 26/2, ap.1, din Registrul de stat al întreprinzătorilor individuali, fiind considerate stinse creanțele neexecutate față de creditorii ÎI ”Lupușor Cristina”.

La 22 decembrie 2016, creditorul Vladimir Vignan a declarat recurs nemotivat împotriva hotărârii Curții de Apel Chișinău din 30 septembrie 2016, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii recurate, cu restituirea pricinii spre rejudecare în instanța de insolvență.

Concomitent, recurentul a indicat că esența, temeiurile și argumentele ilegalității hotărârii atacate le va prezenta ulterior după ce va face cunoștință cu motivele ce au stat la baza emiterii acesteia.

La 06 februarie 2017, creditorul Vladimir Vignan, prin intermediul reprezentantului său – avocatul Rusanovschi Radu în baza mandatului seria MA nr. 1053763 din 23 decembrie 2016, a depus recurs motivat împotriva hotărârii Curții de Apel Chișinău din 30 septembrie 2016, invocând în susținerea acestuia că instanța de insolvență a încălcat normele de drept procedural, și anume că prezenta pricină a fost judecată în absența sa, nefiindu-i comunicat locul, data și ora ședinței de judecată, încălcându-i în așa mod dreptul la un proces echitabil.

Declară că instanța de insolvență la momentul dispunerii încetării procedurii simplificate a falimentului, cu lichidarea și radierea ÎI ”Lupușor Cristina” din Registrul de stat al întreprinzătorilor individuali, prin prisma art. 14 din Legea nr. 845 din 03 ianuarie 1992 ”Cu privire la antreprenariat și întreprinderi”, urma să stabilească bunurile care aparțin fondatorului ÎI ”Lupușor Cristina” – Lupușor Cristina, persoană fizică, cu introducerea acestora în masa debitoare întru stingerea creanțelor creditorilor.

De asemenea, susține recurentul că instanța de insolvență la emiterea hotărârii recurate nu a ținut cont de faptul că Lupușor Cristina mai deține în proprietate 50% din fondul statutar al companiei ”Lumancar” SRL.

Conform art. 8 alin. (1) din Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, hotărârile și încheierile instanței de insolvență pot fi atacate cu recurs în termen de 15 zile calendaristice din data pronunțării și numai în cazurile prevăzute expres de prezenta lege.

Materialele dosarului nu atestă date când a fost expediată în adresa lui Vignan Vladimir copia hotărârii Curții de Apel Chișinău din 30 septembrie 2016, precum și când a fost recepționată de către recurent.

În circumstanțele relevate, recursul declarat de către Vignan Vladimir la 22 decembrie 2016, se consideră a fi depus în termenul prevăzut de lege.

La 07 februarie 2017, în adresa debitorului ÎI "Lupușor Cristina" și lichidatorului Igor Bulgaru a fost expediată copia recursului declarat de către Vignan Vladimir, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței la recurs.

La 20 februarie 2017, lichidatorul Igor Bulgaru a depus referință, solicitând respingerea recursului lui Vignan Vladimir ca fiind depus cu încălcarea evidentă a termenului prevăzut de lege, precum și fără a indica vre-un motiv justificativ, cu anexarea probelor concludente și pertinente în vederea argumentării omiterii acestuia.

De asemenea, indică lichidatorul că hotărârea Curții de Apel Chișinău din 30 septembrie 2016 a fost publicată la 11 noiembrie 2016 în Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 388-398 (5821-5831), fiind înștiințat despre faptul dat toți creditorii validați cu creanțele față de patrimoniul debitorului, cu atât mai mult, că hotărârea recurată a fost deja executată, ÎI "Lupușor Cristina", fiind radiată din toate registrele și bazele deținute de organele de stat abilitate în acest sens, inclusiv și din Registrul de stat al întreprinzătorilor individuali.

În conformitate cu art. 444 CPC, prezentul recurs se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului în raport cu argumentele invocate în recurs și obiecțiile din referința depusă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat și care urmează a fi admis, cu casarea hotărârii instanței de insolvență și restituirea pricinii spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată, din următoarele considerente.

Conform art. 1 alin. (4) din Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, procesul de insolvență se desfășoară în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă și cu cele ale prezentei legi.

Potrivit art. 6 alin. (1), (2) și (4) din Legea insolvenței, citarea participanților la proces se efectuează de către instanța de insolvență din oficiu. În procedurile contencioase reglementate de prezenta lege vor fi citate în calitate de părți numai persoanele ale căror drepturi sau interese sunt supuse spre soluționare instanței de insolvență în condiții de contradictorialitate. În celelalte cazuri, se aplică dispozițiile din Codul de procedură civilă referitoare la procedura necontencioasă în măsura în care nu contravin unor dispoziții expres prevăzute de prezenta lege. Notificările și înștiințările se fac prin scrisori recomandate, iar în cazurile expres prevăzute de prezenta lege și prin publicare în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Totodată, în conformitate cu art. 100 alin. (1) CPC, cererea de chemare în judecată și actele de procedură se comunică participanților la proces și persoanelor interesate, contra semnătură, prin intermediul persoanei împuternicite, prin poștă, cu scrisoare recomandată și cu aviz de primire, prin intermediul biroului executorului judecătoresc sau prin alte mijloace care să asigure transmiterea textului cuprins în act și confirmarea primirii lui, precum și prin delegație judiciară.

Conform art. 102 alin. alin. (1) și (3) CPC, instanța înștiințează prin citație participanții la proces, martorii, experții, specialiștii și interpreții privitor la locul, data și ora ședinței de judecată sau la locul, data și ora efectuării unor acte de procedură. Citațiile și înștiințările se înmânează participanților la proces, martorilor, experților, specialiștilor, interpreților astfel încât aceștia să se poată pregăti de proces și să se prezinte la timp în fața instanței.

Potrivit art. 105 alin. (1) CPC, citația și înștiințarea se trimit prin scrisoare recomandată cu aviz de primire sau prin persoana împuternicită de judecată.

Din suportul probatoriu prezent la actele pricinii rezultă că prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 30 septembrie 2016, a fost aprobat Raportul final și bilanțul de lichidare a ÎI ”Lupușor Cristina” c/f 1008600001271, cu sediul: MD-2075, mun. Chișinău, str. M. Sadoveanu, 26/2, ap.1, încetat procesul simplificat a falimentului, cu dispunerea lichidării și radierii ÎI ”Lupușor Cristina”, c/f 1008600001271, cu sediul: MD-2075, mun. Chișinău, str. M. Sadoveanu, 26/2, ap.1, din Registrul de stat al întreprinzătorilor individuali, fiind considerate stinse creanțele neexecutate față de creditorii ÎI ”Lupușor Cristina”.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră soluția dată în prezentul litigiu drept una arbitrară, or, instanța de insolvabilitate s-a expus în privința raționamentului aprobării Raportului final și bilanțului de lichidare a debitorului insolvabil, cu încetarea procesului simplificat a falimentului și dispunerea lichidării și radierii ÎI ”Lupușor Cristina” din Registrul de stat al întreprinzătorilor individuali, fără a elucida următoarele aspecte.

La 19 octombrie 2015, lichidatorul ÎI ”Lupușor Cristina” – Bulgaru Igor a prezentat instanței de insolvabilitate Tabelul definitiv al creanțelor creditorilor împotriva patrimoniului debitorului, iar la 20 noiembrie 2015, în cadrul ședinței speciale, instanța de insolvabilitate a validat creanțele următorilor creditori: Vignan Vladimir cu suma de 111.423 lei cu titlu de creanță chirografară de rangul V; Roman Talmaci, executor judecătoresc, cu suma de 1340 lei cu titlu de creanță chirografară de rangul V; SRL ”Proiecttehservis” cu suma de 23.507 lei cu titlu de creanță chirografară de rangul V; ÎM ”Moldcell” SA cu suma de 119.502,46 lei cu titlu de creanță chirografară de rangul V.

La 24 martie 2016, lichidatorul Igor Bulgaru a prezentat instanței de insolvabilitate Raportul final de activitate și bilanțul de lichidare a ÎI ”Lupușor Cristina”, invocând că debitorul nu dispune de active materiale, bunuri imobile, unități de transport, bunuri gajate, mijloace bănești, adică lipsește masa debitoare întru stingerea creanțelor, solicitând în acest sens încetarea procesului simplificat a falimentului, cu dispunerea radierii debitorului ÎI ”Lupușor Cristina”, c/f 1008600001271, cu sediul: MD-2075, mun. Chișinău, str. M. Sadoveanu, 26/2, ap.1, din Registrul de stat al întreprinzătorilor individuali.

Concomitent, la aceeași dată – 24 martie 2016, lichidatorul Igor Bulgaru, printr-o cerere separată, a solicitat instanței de insolvabilitate stabilirea datei ședinței de judecată privind examinarea Raportului final și bilanțului de lichidare a ÎI ”Lupușor Cristina”.

Se reține, că la 14 iunie 2016, Curtea de Apel Chișinău, fixând data ședinței de judecată privind examinarea Raportului final și bilanțul de lichidare a ÎI ”Lupușor Cristina”, pentru 30 septembrie 2016, orele 11.40, a expediat citație pentru ședința respectivă doar în adresa lichidatorului Igor Bulgaru, fără a înștiința în mod legal și pe restul participanților la procesul în cauză, adică pe cei 4 creditori cu creanțele validate, în special la cazul speței se referă la recurentul Vignan Vladimir.

Nu poate fi reținută afirmația instanței de insolvabilitate expusă în hotărârea recurată (f.d. 100, vol. I) precum că ”*Creditorii validați la ședința de judecată nu s-au prezentat, fiind înștiințați de către lichidator, astfel, instanța consideră posibilă examinarea cauzei în*

lipsa acestora”, fiind neîntemeiată, or, la actele pricinii nu se atestă probe în acest sens, încălcându-i în așa mod dreptul ultimului la un proces echitabil.

Astfel, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că hotărârea recurată a fost emisă cu încălcarea normelor de drept material și procedural prevăzute atât de Legea insolvenței, cât și Codul de procedură civilă privind citarea, notificarea și înștiințarea participanților la proces, la caz pe recurent.

Afară de aceasta, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră soluția dată în prezentul litigiu precum că debitorul nu dispune de masă debitoare, care ar putea acoperi datoriile existente, drept una arbitrară, or, Raportul final al lichidatorului ÎI ”Lupușor Cristina” – Bulgaru Igor în baza căruia s-a dispus încetarea procesului de insolvență, cu lichidarea și radierea debitorului din Registrul de stat al întreprinzătorilor individuali, a fost întocmit superficial fără a fi verificată minuțios informația dacă dispune sau nu ultimul de masă debitoare întru satisfacerea creanțelor creditorilor.

Conform art. 68 alin. (2) din Legea insolvenței, în procedura de insolvență, procedura falimentului sau procedura de restructurare, acțiunile administratorului/lichidatorului sunt orientate spre păstrarea, majorarea și valorificarea cât mai eficientă a masei debitoare prin toate mijloacele legale disponibile, pentru executarea cât mai deplină a creanțelor creditorilor.

Potrivit art. 135 alin. (5) din Legea insolvenței, în cazul lipsei masei debitoare, instanța de insolvență, odată cu aprobarea bilanțului de lichidare, adoptă o hotărâre de încetare a procesului, prin care dispune și radierea debitorului din registrul de stat în care este înscris.

Prin prisma art. 137 alin. (5) din Legea insolvenței, lichidarea și radierea debitorului din registrul de stat vor avea loc în cadrul procedurii simplificate a falimentului în modul prevăzut de prezenta lege.

În contextul expus, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că instanța de insolvență a admis Raportul final imperfect al lichidatorului ÎI ”Lupușor Cristina” – Bulgaru Igor, cu dispunerea lichidării întreprinderii respective, fără a obiecta în privința incertitudinii inexistenței masei debitoare.

Mai mult ca atât, instanța de insolvență la momentul dispunerii lichidării și radierii debitorului urma cu precizie să stabilească care bunuri – proprietate personală a fondatorului Lupușor Cristina pot fi incluse în masa debitoare întru urmărirea acestora cu scopul stingerii datoriilor existente, or, reieșind din prevederile art. 14 alin. (2) din Legea cu privire la antreprenariat și întreprinderi nr. 845 din 03 ianuarie 1992, antreprenorul-posesor al întreprinderii individuale poartă răspundere nelimitată pentru obligațiile acesteia cu întreg patrimoniul său, exceptându-se doar acele bunuri care, conform legislației în vigoare, nu fac obiectul urmăririi.

Distinct de aceasta, accesând Portalul Guvernamental al Datelor Deschise de pe lângă Guvernul Republicii Moldova: www.date.gov.md sau www.idno.md, care poartă un caracter public, se atestă că persoana fizică Lupușor Cristina, care este unicul fondator și asociat al ÎI ”Lupușor Cristina”, împreună cu Lupușor Eduard, care este administratorul întreprinderii insolvente, sunt concomitent și fondatori ai SRL ”Lumancar”, c/f 1011600002409, înregistrată la 11 martie 2011, situată pe adresa: str. M. Sadoveanu, 26/2, ap. 1, mun. Chișinău.

Pe cale de consecință, instanța de recurs concluzionează asupra necesității admiterii recursului declarat de către Vignan Vladimir, casării hotărârii Curții de Apel Chișinău din 30 septembrie 2016 și remiterii pricinii spre rejudecare în aceeași instanță, în alt complet de

judecată, având în vedere că instanța de insolvență a examinat prezenta pricină, cu încălcarea evidentă a normelor de drept procedural, iar lichidatorul ÎI ”Lupușor Cristina” – Bulgaru Igor urma să acționeze cu maximă diligență și responsabilitate, și să întreprindă toate măsurile legale, necesare și posibile în vederea identificării masei de debitoare deținute de către debitor întru satisfacerea creanțelor creditorilor.

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere faptul că Curtea de Apel Chișinău a emis o hotărâre neîntemeiată, incompatibilă cu standardele legalității și temeiniciei unui act judecătoresc, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de către Vignan Vladimir, a casa hotărârea instanței de insolvență din 30 septembrie 2016, cu remiterea pricinii spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

La rejudecarea pricinii, Curtea de Apel Chișinău urmează să țină cont de cele menționate, și, reexaminând pricina, să emită o decizie legală și întemeiată, respectând dreptul garantat al părților la un proces echitabil.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c¹) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de către Vignan Vladimir.

Se casează hotărârea Curții de Apel Chișinău din 30 septembrie 2016, în pricina civilă a Întreprinderii Individuale ”Lupușor Cristina” în proces de insolvență, cu restituirea pricinii spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței, judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Sveatoslav Moldovan

Ion Druță

Maria Ghervas

Mariana Pitic